

ОЦІНКА ТУРИСТСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ І РОЗВИТОК ТУРИЗМУ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Великобританія, країна зародження туризму, завжди характеризувалася високим рівнем його розвитку, міцно посідаючи п'яте-шосте місце в світі і за основними показниками прибуттів і доходів від туризму.

Найважливіше значення в географії туризму має мета відвідування іноземними туристами Великобританії.

Поїздки з діловими цілями, що включають відвідування конференцій, виставок, ярмарків та інші заходи, складають значну частину прибуттів іноземних туристів до Великобританії. Лондон, будучи найважливішим діловим і фінансовим центром, став одним з найбільших центрів ділового туризму в світі. Сучасні спеціалізовані виставкові та конгрес-центри, крім Лондона, побудовані також в Бірмінгемі, Кардіффі, Единбурзі, Глазго, Абердіні.

Серед видів відпочинку, бажаних іноземними туристами, домінує пізнавальний туризм. Знамениті на весь світ стародавні міста, музеї, пам'ятки і пам'ятники культури – всі ті об'єкти, які створюють знайомий з дитинства образ класичної, традиційної Британії – приваблюють туристів з усього світу. У країні налічується більше 6400 об'єктів культурно-пізнавального туризму, в тому числі 27 об'єктів Всесвітньої природної і культурної спадщини ЮНЕСКО. Їх відвідують як британці, так і іноземні туристи.

Мета статті: дослідження туристичного потенціалу Великобританії.

Відповідно до поставленої мети статті необхідно вирішити наступні завдання дослідження:

- визначити сутність поняття туристичного потенціалу;
- проаналізувати природні та природно-антропогенні рекреаційно- туристичні ресурси;
- надати характеристику суспільно-історичним рекреаційно-туристичним ресурсам;
- проаналізувати особливості сучасного стану туристичної індустрії, визначити тенденції розвитку.

Туристичний потенціал території – це сукупність природних, етнокультурних та соціально-історичних ресурсів, а також наявної господарської і комунікаційної інфраструктури території, що служать чи можуть служити передумовами розвитку певних видів туризму [1].

У Великобританії добре розвинена туристична інфраструктура. Унікальність фізико-географічного положення Сполученого Королівства полягає в тому, що будь-який її район знаходиться в безпосередній близькості до моря (найбільш віддалені від моря – всього на 120 км). Чимала кількість міст розташовано прямо на морському

узбережжі, що викликає щорічний приплив туристів до Великобританії. Наявні різноманітні ландшафти, в кожній з частин країни є гірські чи горбкуваті райони, величезна кількість річок і озер. У населення в приватній власності налічується понад 400 тис. морських і більш ніж 100 тис. річкових прогулянкових суден.

Понад 10% території Великобританії займають національні парки і так звані ландшафтні території, вони є у всіх частинах країни. Найбільші за розмірами національні парки розташовані в Шотландії (Нортумберленд, Нордворкмурс, Ворюдир Далес), Уельсу (Ексмур, Дартмур) і Північної Англії (Дервент). Туристів приваблюють історичні та архітектурні пам'ятки, представлені практично у кожному місті країни.

Особливо в Англії розвинена туристична інфраструктура і сервіс високого рівня:

- готелі і мотелі;
- ресторани зі справжньою британською та міжнародною кухнею;
- театри, музеї, виставкові і концертні зали;
- можливість відвідати футбольні матчі, пограти в крикет, гольф і поло, зайнятися гірським туризмом і скелелазінням, взяти участь у церемонії післяобіднього чаю або відвідати ліверпульський фестиваль «Бітлз».

Великобританія має розгалужену мережу автомагістралей, залізниць, морських і внутрішніх судноплавних маршрутів, а також авіаційних трас. У декількох містах Великобританії є швидкісний міський залізничний транспорт. Найбільш відомим є лондонське метро, найстаріше та найбільше по протяжності шляхів у світі. Трансфер Великобританії включає в себе комерційне перевезення пасажирів і вантажів як усередині країни, так і за кордоном [2].

Великобританія залучає туристів з усього світу своєю багатоміліардною самобутньою культурою, історією, неповторним "чисто англійським" шармом і колоритом. Достаток визначних пам'яток, знаменних пам'ятників, що несуть відбиток різних епох від Древнього світу до Новітнього часу, різноманіття музеїв, що представляють найбагатшу культурну спадщину (у різні періоди Великобританія подарувала світу сотні найвизначніших письменників, учених і державних діячів) забезпечують нескінченний інтерес до цієї унікальної держави. Імениті британські університети (Кембридж, Оксфорд, Единбург і інші) залучають студентів з усього світу. У Лондоні й інших найбільших містах Великобританії (Глазго, Ліверпуль тощо) проводиться величезна кількість бізнесів-форумів і конгресів, що також сприяє залученню туристів-бізнесменів [3].

За даними соціологічних досліджень, три чверті економічно активного населення країни проводить свою відпустку поза постійним місцем проживання, причому велика частина — у межах країни (близько 25 млн.). Основний потік туристів вирушає з найбільш урбанізованих

центральної частини до морського узбережжя Південно-Східної Англії, у райони курортів Брайтона, Уертінга, Сифорда, Маргіта та ін. Близько 15 % туристів відпочивають у гірських районах Шотландії й Уельсу, 8 % на берегах річок і озер у різних частинах країни. Національні парки і ландшафтні території щорічно відвідують понад 15 млн. осіб, особливо у вихідні і святкові дні.

Сучасна Великобританія є 6-ою країною світу за кількістю прийнятих іноземних туристів (понад 25 млн. осіб/рік). Щороку туристи витрачали у Великобританії біля 17,2 млрд. дол. США. Лондон є найбільш відвідуваним серед іноземних туристів містом світу, випереджаючи Бангкок та Париж.

Максимальний приплив туристів забезпечують країни-сусіди: Німеччина, Франція, Ірландія, Бельгія, Нідерланди, країни скандинавського півострова, а також: США, Канада, Нова Зеландія, Австралія, Південно-Африканська республіка. З кожним роком зростає приплив туристів-неєвропейців, наприклад американців. Стрімкими темпами збільшується потік туристів, що прибувають у Великобританію з Японії. Витрати іноземців у Великобританії перевищують аналогічні витрати, здійснювані британцями за рубежом, що створює позитивний туристичний баланс. Туризм приносить британському бюджету постійну статтю доходів (4-5% ВВП) і іноземної валюти. Туристи, що відвідують Великобританію, звичайно затримуються тут на 15-16 днів [4].

Література:

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України : Методологія та методика аналізу, термінологія, районування : Монографія / О.О. Бейдик. - К.: Київський ун-тет, 2001. - 395 с.
2. Britain grandtour [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.britain.grandtour.ru> /. – Назва з домашньої сторінки Інтернет.
3. Great Britain [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.geograf.com.ua> /. – Назва з домашньої сторінки Інтернет.
4. Tourest [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tourest.ru/>. – Назва з домашньої сторінки Інтернет

РУДЕНКО В.

ЗЕМЕЛЬНІ РЕСУРСИ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ

Напрямки використання земельно-ресурсного потенціалу зумовлені передусім природничо-географічними чинниками: особливостями ґрунтового покриву, рельєфу, агрокліматичними характеристиками території області. Орографічні риси поверхні – рівнинність, відсутність виразних морфоструктурних утворень, слабка розчленованість